

*Διαχείριση αναφορών του
ν.4990/2022 του Εξωτερικού
Διαύλου της Ε.Α.Δ.*

(αγγλ. όρος Reports by Whistleblowers)

ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

- Ν.4990/2022 Προστασία προσώπων που αναφέρουν παραβιάσεις ενωσιακού δικαίου-Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1937 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23^{ης} Οκτωβρίου 2019 (L305) και λοιπές επείγουσες ρυθμίσεις **(ΦΕΚ Α' 210/11.11.2022) Α' Μέρος.**
 - Θεσπίζεται ένα σύστημα εσωτερικής και εξωτερικής αναφοράς παραβιάσεων ενωσιακού δικαίου
 - Προστατεύονται τα πρόσωπα που αναφέρουν τις εν λόγω παραβιάσεις
 - Οργανώνεται η διαδικασία υποβολής, παραλαβής & παρακολούθησης των αναφορών & των κυρώσεων που επιβάλλονται σε περίπτωση παραβίασης του προαναφερόμενου νόμου

- Υ.Α. 39228/04.082023 Προσδιορισμός της διαδικασίας διαβίβασης της αναφοράς από την εθνική Αρχή Διαφάνειας στους αρμόδιους δημόσιους φορείς καθώς και της προθεσμίας επικοινωνίας και ενημέρωσής της για την εξέλιξη της αναφοράς, σύμφωνα με την παρ.6 του άρθρου 12 του ν.4990/2022 δυνάμει της παρ. 5 του άρθρου 24 του νόμου **(ΦΕΚ Β' 5044/10.08.2023)**

Καθορισμός της διαδικασίας διαβίβασης της αναφοράς από την Εθνική Αρχή Διαφάνειας στους αρμόδιους δημόσιους φορείς καθώς και της προθεσμίας επικοινωνίας και ενημέρωσής της για την εξέλιξη της αναφοράς

- Ν.5095/2024 Ενίσχυση δικηγορικής ύλης **(ΦΕΚ Α' 40/15.03.2024) Άρθρο 20.**

Ένταξη των αδικημάτων δωροδοκίας στο καθ' ύλην πεδίο εφαρμογής του ν. 4990/2022 Τροποποίηση άρθρου 4 ν. 4990/2022

ΥΠΟΒΟΛΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

Οι αναφορές μπορούν να υποβάλλονται στον εξωτερικό διάυλο της Ε.Α.Δ., επώνυμα ή ανώνυμα, με τους ακόλουθους τρόπους:

1. Μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας

Η αναφορά μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας υποβάλλεται διαδικτυακά μέσω ειδικά διαμορφωμένης ηλεκτρονικής πλατφόρμας υποβολής, παραλαβής, διαχείρισης και παρακολούθησης εξωτερικής αναφοράς κατά την έννοια της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 4990/2022, η οποία λειτουργεί στον διαδικτυακό τόπο της Ε.Α.Δ. (<https://extwhistle.aead.gr>) και είναι προσβάσιμη και σε άτομα με αναπηρίες από ηλεκτρονικό υπολογιστή ή φορητές συσκευές, όπως έξυπνα τηλέφωνα και τάμπλετ.

2. Γραπτά

- Η έγγραφη αναφορά υποβάλλεται αυτοπροσώπως ή ταχυδρομικά, στην έδρα της Ε.Α.Δ., σε φάκελο που φέρει την ένδειξη «Εξωτερική Αναφορά του ν. 4990/2022» ή άλλη ένδειξη που να υποδηλώνει ότι η αναφορά εμπίπτει στις διατάξεις του ν. 4990/2022 που αφορούν στον εξωτερικό διάυλο της Ε.Α.Δ.
- Η έγγραφη αναφορά μπορεί να υποβληθεί και ηλεκτρονικά στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του Εξωτερικού Διαύλου της Ε.Α.Δ. (external.whistle@aead.gr).

3. Προφορικά:

Η προφορική αναφορά υποβάλλεται με έναν από τους ακόλουθους τρόπους:

- μέσω τηλεφώνου με καταγραφή συνομιλίας, εφόσον ο αναφέρων έχει νομίμως συγκατατεθεί..
- μέσω συστήματος φωνητικών μηνυμάτων, με καταγραφή συνομιλίας, εφόσον ο αναφέρων έχει νομίμως συγκατατεθεί, σύμφωνα με αυτοματοποιημένο ηχητικό μήνυμα..
- μέσω προσωπικής συνάντησης του αναφέροντος με αρμόδιο Επιθεωρητή-Ελεγκτή σε ειδικό χώρο της Ε.Α.Δ. χωρίς παρουσία τρίτων.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ

➤ Διαδικασία Διαχείρισης Αναφορών του ν.4990/2022 του Εξωτερικού Διαύλου της Ε.Α.Δ.

Επιγραμματικά:

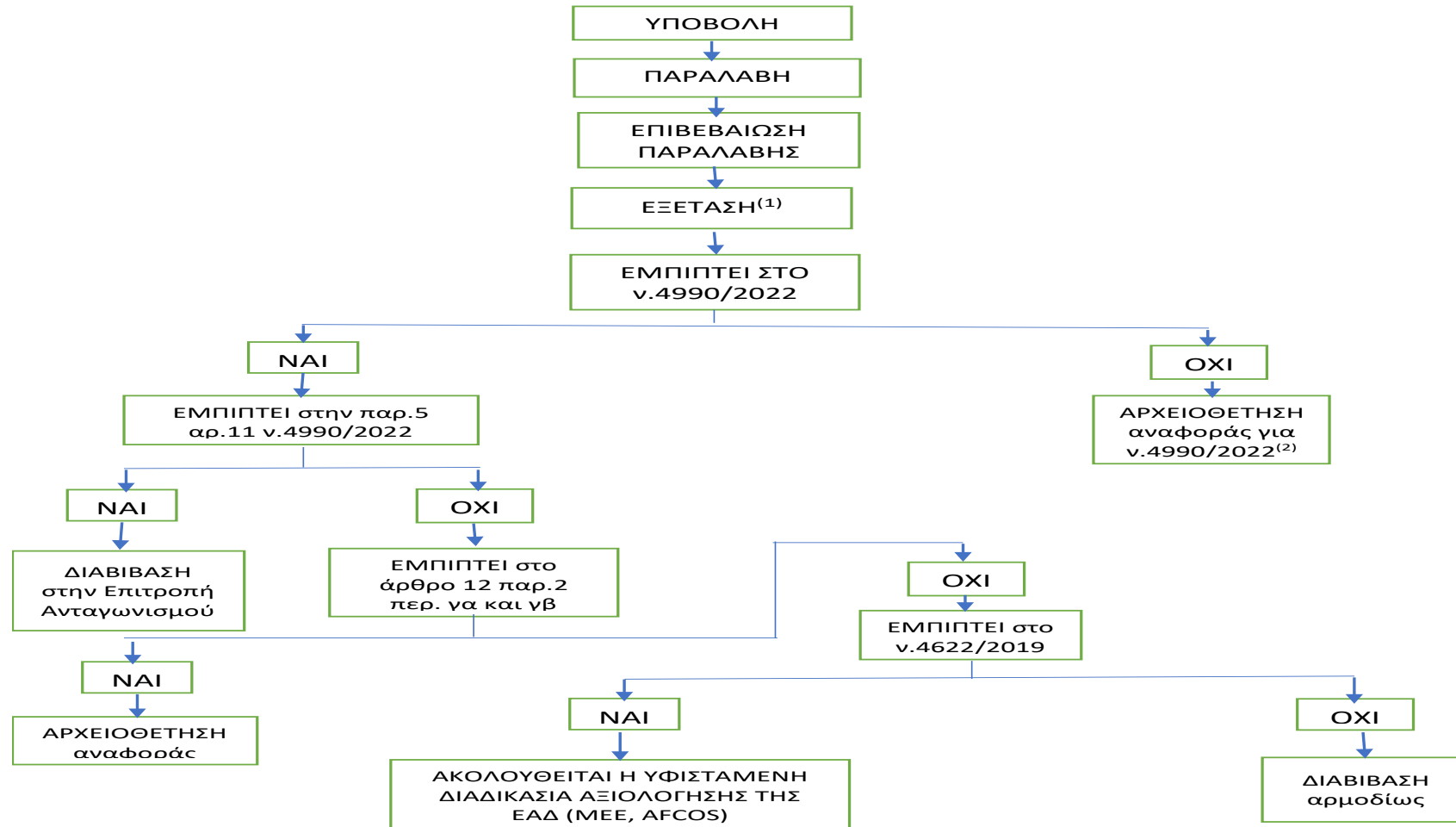
- Ενημερώνεται ο αναφέρων για την παραλαβή της αναφοράς,
- Εξετάζεται εάν η αναφορά εμπίπτει στο ν.4990/2022, ως ισχύει και αναλόγως, αυτή είτε τίθεται στο αρχείο, είτε διαβιβάζεται σε αρμόδιο όργανο για περαιτέρω ελεγκτικούς χειρισμούς (εσωτερική διερεύνηση, έρευνα, δίωξη, αγωγή για ανάκτηση κονδυλίων ή περάτωση της διαδικασίας)
- Παρακολουθείται η πορεία της αναφοράς και ενημερώνεται ο αναφέρων για τις ενέργειες που αναλαμβάνονται σε σχέση με αυτή, εντός των προβλεπόμενων προθεσμιών.

➤ Διαδικασία Εφαρμογής Τεχνικών Μέτρων για την Προστασία Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα στο πλαίσιο του ν.4990/2022.

Οι εξωτερικές αναφορές που υποβάλλονται στην Ε.Α.Δ. είναι πάντα εμπιστευτικές και προς το σκοπό αυτό το αρμόδιο προσωπικό της Ε.Α.Δ.:

- Δεν αποκαλύπτει, σε οποιονδήποτε τρίτο καθώς και σε αναρμόδια πρόσωπα, δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα και κάθε είδους πληροφορίες που οδηγούν άμεσα ή έμμεσα στην ταυτοποίηση του αναφέροντος. Προς το σκοπό αυτό, αξιοποιεί τα κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα, όπως τεχνικές ψευδωνυμοποίησης κατά την παρακολούθηση της αναφοράς και την επικοινωνία με τις αρμόδιες αρχές.
- Περαιτέρω, ένα άλλο τεχνικό μέτρο ασφαλείας, στο πλαίσιο της προστασίας των στοιχείων της ταυτότητας αναφέροντος, αναφερομένων και τυχόν τρίτων προσώπων που κατονομάζονται στις αναφορές, για την ασφαλή διαβίβαση των αναφορών, είναι η τεχνική της κρυπτογράφησης.
- Επισημαίνει την υποχρέωση προστασίας των αναφερομένων καθ' όλη τη διάρκεια ερευνών που κινήθηκαν από την αναφορά ή τη δημόσια αποκάλυψη.

Διάγραμμα ροής διαχείρισης καταγγελιών ν.4990/2022

(1) Η εξέταση της αναφοράς περιλαμβάνει την διαμόρφωση σχετικής εισήγησης από τον αρμόδιο Επιθεωρητή-Ελεγκτή και την έγκρισή της από την Ιεραρχία της ΕΑΔ (Συντονιστής, Προϊστάμενος Τομέα, Επικεφαλής ΜΕΕ).

(2) Εάν η αναφορά εμπίπτει στο ν.4622/2019 ενημερώνεται για τη δυνατότητα καταγγελίας μέσω των «ΓΕΝΙΚΩΝ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΩΝ» και η ΕΑΔ διατηρεί το δικαίωμα αυτεπάγγελτου ελέγχου. Αν η αναφορά δεν εμπίπτει στο ν.4622/2019 και εφόσον διαπιστωθούν ενδείξεις τέλεσης αξιόποινης πράξης διαβιβάζεται αμελλητί στην αρμόδια Εισαγγελική Αρχή.

Αναφορές του ν.4990/2022 του Εξωτερικού Διαύλου της Ε.Α.Δ

Συνολικά, κατά το χρονικό διάστημα από 14.08.2023 (ημερομηνία έναρξης λειτουργίας της Ε.Α.Δ. ως εξωτερικός Δίαυλος του ν. 4990/2022) έως και σήμερα 24.04.2024 έχουν υποβληθεί είκοσι (20) αναφορές ως εμπίπτουσες στις διατάξεις του ν.4990/2022.

Εκ των είκοσι (20) αναφορών :

- έξι (6) περιπτώσεις διαπιστώθηκε ότι εμπίπτουν τόσο στο πεδίο εφαρμογής του ν.4990/2022 όσο και στις καθ' ύλην αρμοδιότητες της ΕΑΔ και διαβιβάστηκαν στους αρμόδιους θεματικούς τομείς ή Π.Υ της ΕΑΔ για περαιτέρω ελεγκτικούς χειρισμούς. Η διερεύνηση των αναφορών αυτών βρίσκεται σε εξέλιξη.
- μία (1) περίπτωση διαπιστώθηκε ότι εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ν. 4990/2022 άλλα αφορούσε παραβιάσεις των άρθρων 101 και 102 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (άρθρο 11 παρ.5) και ως εκ τούτου διαβιβάστηκε στην Επιτροπή Ανταγωνισμού.
- επτά (7) περιπτώσεις διαπιστώθηκε ότι δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ν.4990/2022 και αρχειοθετήθηκαν χωρίς περαιτέρω ενέργειες.
- δυο (2) περιπτώσεις διαπιστώθηκε ότι δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ν.4990/2022, και αρχειοθετήθηκαν. Ωστόσο επειδή προέκυψαν ενδείξεις τέλεσης αξιόποινων πράξεων που διώκονται αυτεπαγγέλτως οι εν λόγω αναφορές διαβιβάστηκαν στις αρμόδιες εισαγγελικές αρχές.
- Τέσσερις (4) αναφορές βρίσκονται υπό εξέταση.

Η συντριπτική πλειοψηφία των αναφορών υποβλήθηκαν ανωνύμως .

Ευχαριστώ πολύ
για την προσοχή σας

Νικόλαος Μπούρτζινος

Προϊστάμενος Τομέα Αξιολόγησης Καταγγελιών
και Παρακολούθησης του Ελεγκτικού Έργου